

עלי מרפא
שער הגליון
יין הנגרי
למעשה
בני היכלא

- שמחת פורים בהכנת לפסח
- למה הירח מתחבא?
- אהבת חברים
- חיים חדשים עם חודש ניסן
- שבויין בירדן
- התורה הזמנית:
- פתיחה לתורה ל"ו
- אחדות הבריאה ע"י המצוות
- מתכוננים לצאת ממצרים
- בניין המשכן - בחורבנו. כיצד?!
- נקודת ההתחדשות
- עבודת ה' בהכנת לפסח
- הכנת הבית לפסח א'

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

לא שמחת מספיק בפורים? תשמח בהכנת לפסח!

יום ד' שמיני תקצ"ב

והש"ת יזכני, שישמחו מעינותיו חוצה, להיטיב מטובו לכל העולם, שפלאם צדיקים להנות מתורתו, אשר כל העולמות, בפרט זה העולם, תלוי בו וכו', והש"ת ירחם עלינו ועל כל ישראל, ויקים: "תתן אמת ליעקב", שיתגלה האמת בעולם, פי לא דבר יקח הוא, כל המעשה אשר נעשה תחת השמש עתה בידו הנה בענין ספריי הקדושים, ואי אפשר לשער ולבאר אפילו מה שבלי בזה, מפל שכן וכל שכן מה שנגלה מפני גם כן, פי מאד עמק ועמק העסק הזה.

וכתבתי זאת, למען תבין מזה פמה אתם צדיקים להתעורר ולהתעורר בכל יום מחדש, אחרי אשר זכינו לדע מעט מאמנות האמת וכו', ברוך אלוהינו אשר עזרנו עד פה להאיר עינינו באור האורות פנה.

ואם לא הגדלת השמחה בפורים העבר, אך על פי כן תשמח נשנה מעתה בכל יום, בפרט בימים הללו, ימי אדר וניסן, שהם שעות ישראלי, ועוסקים במצוות הרבה להכין על פסח הקדוש. חזק וזקק לעשות כל ההכנות לפסח בשמחה רבה וצדקה, אשר זכינו להכין עצמנו לאלל מצה בפסח לעשות וצונו יתברך, פי הוא חיינו וכו'.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחדש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ד	משנה ברורה ה"ב	דף היומי נדר	ימי מוהר"ת
שבת	כה	סה	קטו	נג	נד	קב
א	כו	סז	קטז	נה	נה	קג
ב	כז	סט	קצ	נה	נו	קד
ג	כח	סז	קע	נה	נו	קה
ד	כט	ע	קע	נה	נח	קו
ה	א	ע	קכ	נו	נט	קז
ו	ב	עא	קכא	נו	ס	קח

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ל"ג-ל"ד

סוד העיבור

כל חודש הלבנה מתחדשת, ורגע המולד שלה הוא הרגע בו היא נעלמת לחלוטין רק כדי לשוב ולהתגלות מחדש

שעת חצות לילה. חצות הוא הרגע העמוק ביותר של החושך שהופך גם לרגע הראשון של התבטלות הלילה. גם קידוש החודש תלוי במולד הלבנה שהוא גם רגע ההעלמות וגם רגע ההתגלות המחודשת.

חצות מכיל מפגש נדיר בין יום ללילה, ויש בו בחינה

אנחנו תובעים לדעת ולהבין ומתקשים להכיל חוסר ידיעה ולהמתין בענווה להתגלות.

מסוימת של המצב שיתרחש לעתיד לבוא, אזי לילה כיום יאיר ויתאחד אורם של שמש וירח. משמעותו של מצב מופלא זה הוא שלא יהיה עוד חילוק בין ידיעה לאי ידיעה, ההשגה העתידית תהיה בלולה מידיעה ומהעדד הידיעה. היום איננו מסוגלים להבין סוג כזה של ידיעה, אנחנו תובעים לדעת ולהבין ומתקשים להכיל חוסר ידיעה ולהמתין בענווה להתגלות. לעתיד נזכה להשיג אור אין סוף שהשגתו מותנית ביכולת להכיל את אי הידיעה ולראות גם במה שאיני יודע סוג גבוה יותר של ידיעה.

בחצות מתחברים יחד יום ולילה והזמן מסוגל לגאולה, בראש ובראשונה גאולת הנפש. צדיקים שעסקו באופן מעשי בסוד קידוש החודש הם אלו שעמלו לאחד את שתי התנועות שבנפש, את 'נדעה ונרדפה לדעת את השם' ואת ההתעכבות וההבנה שאיני יכול להשיג הכל. חכמה גדולה נדרשת כדי לעמוד על הנקודה העדינה שבין הרצון לדעת ולהשיג להסכמה להמתין ולקבל את קוצר השגתי, והאיחוד בין הידיעה לקוצר הידיעה הוא בחינת התאחדות אור חמה ולבנה.

השבת אנו קוראים את פרשת החודש המכילה את סוד הגאולה ותיקון הלבנה. רבינו מלמד שהדרך היחידה לסבול את שני הפכים מתוך יישוב הדעת היא השמחה. חיים יהודיים מוכרחים להתנהל מתוך שמחה יהודית תמימה ופשוטה, השמחה היא הכלי שמאפשר להיות יודע ולא יודע. לרודף לדעת את ה' וגם לקבל בענווה את קוצר הידיעה. מה שאיננו יודעים אסור שיפריע לנו להיות שמחים, ואדרבה - האיש השמח ביהדותו משיג באמת בחינת אור אין סוף.

(ע"פ ליקו"ה, נפילת אפיים ה')

האופן היחידי שמאפשר להשיג את הבלתי מושג הוא לדעת ולא לדעת, זהו סגנון ייחודי של השגה שמשלבת ידיעה ואי ידיעה גם יחד, ובאופן הזה האיר הקדוש ברוך הוא את העולם מלכתחילה - הוא תלה ברקיע השמים את שני המאורות הגדולים, השמש והירח; השמש האירה את הידיעה וייצגה את השאיפה של הנבראים להשיג, הלבנה האירה את ההבנה שאיני יודע ועדיין אין לי מושג, וההשגה האחרונה לא פחותה במעלתה מהראשונה.

מילוי הלבנה

אלא שהלבנה לא השכילה להבין זאת, העמידה הממושכת לצד מי שכל כולו אור והבנה - גלגל חמה, הביאה אותה לידי חלישות הדעת והיא קטרגה 'אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד', קשה היה לה לסבול את אי הידיעה, בפרט כאשר הכתוב אומר 'שמש ידע מבוא' ואומרים חז"ל אבל ירח לא ידע מבואו. קשה להיות לא יודע כאשר לצדך עומד מישהו שיודע.

ניסיון דומה התרחש ימים ספורים לאחר מכן, ביום שישי לבריאה בחטא עין הדעת טוב ורע. גם אדם הראשון, כפי שמסביר רבי נתן, נפל בחלישות הדעת ולא מסוגל היה לשאת את חוסר הידיעה. אילו היה ממתין שעות ספורות היה העולם בא על תיקונו, כיוון שביקש להבין תיכף ומיד את מה שהוא מופלא ומכוסה, נטרד מגן עדן ואיבד את רוב מדרגותיו. בשני המקרים הללו התביעה לדעת גררה קטנות וחוסר ידיעה עמוק יותר. ללבנה נאמר 'לכי ומעטי עצמך', והאדם איבד את רוב השגותיו.

העולם נאלץ להיות על פי רוב לא יודע, חציה של כל יממה עובר בתוך לילה, ועל כל אדם עוברות תקופות של חושך ואי ידיעה, ובתוך המציאות הזו מוטלת עלינו השליחות למלאות פגימת הלבנה ולומר לה 'תתחדשי'. סביב המטרה העליונה הזו מתנהל כל סדר קביעת החודשים והזמנים בעם ישראל. המצווה הראשונה היא מצוות קידוש החודש, והיא מכילה את הסוד החשוב ביותר של עם ישראל - סוד העיבור.

גאולת חצות

השלמת אורה של לבנה והגאולה קשורים זה בזה, החושך שנגרם כתוצאה מהקטרוג מתבטא בגלויות העוברות עלינו ממצרים ועד הנה, בכלליות ובפרטיות ובגוף ונפש, ולפיכך שני התיקונים - מילוי פגם הלבנה והגאולה תלויים באותה נקודת זמן עדינה ומדויקת,

הצנע את מעלותיך

רבינו ז"ל אומר: "יש להזהר מלהראות חסידות לפני גדולים". כשאני נמצא בין אנשים, אל לי להראות את מעלותיי.

"יש להזהר מלהראות חסידות לפני גדולים" - כך כתב הרבי בספר המידות. אם האדם שעומד מולך גדול וחסיד - אל תראה לפניו חסידותך, אל תגלה את מעלותיך!

אפילו בפני חברים, ואפילו אם אתה גדול במעלה מחברך, בשעה שאתה מדבר עם חברך - תן לו הרגשה ששניכם שווים במעלתכם. לא להראות מעלותיו בפני אחרים.

אפילו שבאמת הם אינם שווים במעלתם, אעפ"כ אל יראה את מעלתו לפני חברו, וכך לא יקנא בו חברו. וכך גם לא יחלוק עליו. הגדול במעלה צריך לתת הרגשה לשני שהם שווים במעלתם. אבל לאמיתו של דבר הם לא שווים במעלתם!

אכן בליקוטי מוהר"ן אומר רבינו, שלפעמים הצדיק מקטין עצמו בפני הקטן ומראה כאילו היה חברו הקטן.

והגם שהאדם צריך להחשיב עצמו שהוא קטן מאחרים, אבל על כל פנים יזהר שלא יחשוב שהוא גדול מאחרים! אם בעיני עצמו הוא גדול מחברו, אזי שניהם אינם על מקומם, ויש ביניהם מחלוקת!

אולם אם בעיניו הוא וחברו שווים: 'הרי אינני גדול מחברי', אזי, אומר רבינו ז"ל ש'בדבר אחד - אין שייך מחלוקת'. ואפילו שהוא הרבה יותר גדול מחברו - עליו לתת הרגשה לשני שהוא חברו! 'אתה ידידי הקרוב!' הוא החבר שלי - אנחנו מבינים היטב אחד את השני! וכשינהג כך, חברו ירגיש שהוא לא מתנשא עליו!

אולם כשמחשיב עצמו גדול מחברו, אזי חברו מתמרמר ומבקר אותו: "מדוע אתה עושה כך? מדוע אתה עושה כן?!", עד שבסוף פורצת מחלוקת ביניהם. ישפות ה' שלום בעולם.

נצוד לשונך

הלכות לשון הרע

האומר דבר לחבירו, אין לספרו לאנשים אחרים עד שירשהו האומר. דבר זה הוא מדה טובה, ולא איסור.

אם האומר גילה דעתו שמספר רק לו בלבד. אסור מן הדין לספר הדבר לאחרים. אם היה בו לשון הרע, גם כשמרשהו בפירושו. אסור.

א' בערכין דף טו: 'היכי דמי לשון הרע' כגון שאמר: איפה אפשר למצוא אש, אלא בבית פלוני. לדעת רש"י ועין יעקב, הכונה שהוא עשיר וכל שעה הוא מצוי בביתו לבשל תבשילים ואינו מהנהג לאחרים. ולדעת מהרש"א הלשה"ר שהוא רעבתן. ונחלקו הראשונים אם הוא אבק לשה"ר או לשה"ר ממש. ולפי מהרש"א תלוי איך יפרשו השומע, אם יבין שהוא רעבתן, זה לשה"ר גמור, ואם יבין שהוא מרבה בסעודות הרשות, אין זה גנאי גמור.

אם אמרו לאדם שפלוני סיפר עליו שאצלו תמיד אפשר למצוא אש, כי תמיד הוא מבשל. תלוי במחלוקת ראשונים אם זה רכילות ממש או אבק רכילות. (קיצור הל' לשה"ר פ"ט סעיף י"א)

מי שיש לו דעת, מתרחק מן המחלוקת ביותר. כי עקר המחלוקת והפעם הוא מחסרון הדעת:

קיצור ליקוטי מוהר"ן, נו

למעשה

המדריך לחיים

להמשיך העולם אל העשייה

החודש הזה לכם

שהוא. וכל יהודי שנתן חלקו למשכן, קיבל הכח הזה שיהיה לו 'כח המושך' להמשיך אלקות בכל מקום, ובכל הליכותיו במדבר ('ע"פ ליקו"מ סי' ע').

ראש חודש ניסן: ראש חודש ניסן הוא ראש השנה למלכים, והיינו שביום זה ממנים כל אחד ואחד את הכבוד שיהיה לו בשנה הקרובה. ויש שיקבל כבוד גשמי, מינוי של תפקיד שבו יקבל כבוד מאחרים, ויש שייכלל בכבוד ה' שמילא את המשכן, שיקבל כבוד ותפקיד כמה יהיה בכוחו להמשיך אלקות לכל מקום שהולך שם (שם).

ראש חודש ניסן: בשביל לקבל הכבוד האמיתי של יהודי שיהיה לו 'כח המושך' להמשיך אלקות לכל מקום שהוא, כמו המשכן, צריך להיות בחינת 'עפר' - להיות ענו ושפל, להתבטל לרצון שיתגלה כבוד ה' בעולם, וכך יזכה להכלל בהקמת המשכן (שם).

ראש חודש ניסן: אף שכל יהודי יש לו חלק במשכן, בכל זאת צריך שמשא יקים את המשכן, כי בשביל לזכות לאותו בחינת עפר - ענוה ושפלות, יש לו לאדם להתקרב לצדיקי אמות שהם בטלים כעפר ממש, והם בבחינת 'צדיק יסוד עולם' שהם יסוד העפר האמיתי של העולם, והם מאירים לאדם את ההתכללות בכבוד ה' להיות בחינת עפר ממש, שיהיה בכוחו לחפש המשכת אלקות לכלל מקום שהולך כדוגמת המשכן (שם).

החודש: השם יתברך מצווה את ישראל שכל קביעת המועדים והשפעתם יהיו על פי עדי ראייה שיתעוררו מלמטה לחפש את נקודת המולד, ואף שלמעלה יודעים אימתי המולד, אך רצון ה' הוא שלמטה ישימו לב לנקודת המולד, ואז יתקדש החודש, כי השפעת אור ה' של המועדים בהכרח שייקבע באתערותא דלתתא.

החודש: כאשר יהודי נמצא במצב רחוק מאוד, השם יתברך רוצה שהאדם ישים לב לנקודת המולד - נקודת ההתחדשות, נקודה טובה שיש לו, שעל ידי אותה הנקודה האדם קרוב אליו מאוד. ואף שמלמעלה השם יתברך רואה את הטוב שיש לאדם, בכל זאת השם יתברך רוצה שהאדם מלמטה ישים לב לנקודה הטובה הזו, ורק באתערותא דלתתא, הטוב הזה מאיר ונעשה התקרבות והמשכת אור ה' למטה (השכמת הבוקר א').

החודש: אף שיהודי מלמטה רואה את נקודת הטוב שבו, בכל זאת כמו בקידוש הלבנה, צריך לבוא לפני בית דין, כדי שהם יאמרו 'מקודש מקודש' וכך מתקדש החודש. והיינו צריך לבוא לפני הצדיקים שהם יכולים להאיר להאדם עד כמה שווה כל נקודה שלו ועד כמה היא יקרה למעלה, וכך באמת נעשה אותה נקודה 'מקודש מקודש' (שם).

ראש חודש ניסן: ביום קדוש זה הוקם המשכן, היינו נעשה מציאות למטה שאפשר להמשיך אלקות לכל מקום גשמי

הליכות

שיחות ומנהגים

שבת

ופעמים בתנועה של שמחה, כידוע להבקיאים. ואנ"ש הי' מנעימים א' בקולם: 'בם בם, בם בם, בם בם, בם בם, בם בם, בם בם'.

ובסוף ימיו, אחר שפא מלעמבער, לא היה יכול להגיב קולו לשבת החולאת, ש'היה קשה לו הנשימה' - 'דער רבי האט נישט געקענט כאפן דעם אטעם', על כן היה א' רבנו מגביה קולו רק בתחלת הזמור: 'אזמור בשבחיך למעיל גו פתחין, ואנ"ש הי' מסייעים ועוזרים לו קצת: "דבחקל תפתחין ד'אנן קדישין וכו'". ובאותה עת היה מ'מורה רק בתנועת ההתעוררות, אשר תנועת נגינתה היתה קלה יותר לחולאתו. ואחר הסתלקות רבנו היה מוהר"ר ז"ל מפור תמיד את פלה רק בתנועה של שמחה, כי היה מושף עצמו בשפת רק לשמחה. ומורנו רבי נפתלי היה מ'מורה בתנועה של התעוררות, כדורך המנגנים שחביב עליו היה הגאון בהתעוררות, כי רבי נפתלי היה בעל מנגן. ורבי נחמן סולטשנינר שלב תנועת ההתעוררות והשמחה יחד, הינו ש'שור בית אחד בתנועה של התעוררות, ובית שני בתנועה של שמחה, וחוזר חלילה: שיח שרפי קודש

מוהר"ר ז"ל אמר: "א' ווינטערדיגע פרייטיג צוגאכטס'ט קען מען פועלן ביים אויבערשטן אזוי ווי א נאכט פון כל נדר" - "בליל שבת קדש חרפי אפטר לפעל אצל ה' יתברך, כמו בלילה של כל נדר". קש'אין בלילה אר' קדוש נזה לעבד אותו יתברך באמת: הגאון תדיע המושך בפי אנשי שלומנו בליל שבת על מזמור "אשת חיל", הי' שרים אותו פגא השבועות אצל הרב רבי ברוך ממעין בא' (דוד רבנו) על התפלה 'אתה נגליה' שבתפלת מוסף של ראש השנה. ואת הגאון תדיע בפי אנשי שלומנו על 'אתה נגליה' הי' שרים אצלו על המזמור 'אשת חיל'. ונגנו אנשי שלומנו לפני רבנו א' ב' הגאונים, ואמר רבנו: 'מען דארף זיי איבער בייטן' - 'צריך להקליף אותם'. ואכן מאז נוהגים כן אנשי שלומנו:

הגאון תדיע על הזמור של 'אזמור בשבחיך חפרו רבנו ז"ל. וכן הגאון תדיע על הזמור של 'אסדר לסעדתא'. ויש אומרים, שגם הגאון של הזמור 'בני היכלא' מהתבות 'הא אזמין עתיק יומין' - תברגם רבנו בעצמו, ואין דיע דבר בראי בזה: הגאון על זמור האר"י הקדוש 'אזמור בשבחיך', שחבר רבנו ז"ל בבל היה רבנו ממורה: פעמים בתנועה של התעוררות,

קידוש בצל הגירוש

בחדר אחד, כאשר לכל משפחה פינה משלה.

הצפיפות הייתה נוראה והדאגה למזון ולצרכים חיוניים אחרים העיקו בחלל. כמעט הכל נותר מאחור, בבתיהם שבעיר העתיקה שהופקרו והיו לביזה.

בתוך כל המהומה, צער הגירוש והדאגה מפני העתיד הבלתי נודע, נזכרו המגורשים כי ליל שבת עתה וקידוש וסעודה מה יהא עליהם? הם היו עייפים ותשושים, רעבים וצמאים. הפעילים עברו ביניהם והגישו להם פרוסת לחם יבש ומעט ריבה.

אירועי השעות האחרונות התישו את הפליטים ודעתם היתה מבולבלת עליהם. 'קידוש' סעודה נראו חלום רחוק יותר מאשר מציאות. לפתע, מפינת החדר נשמע קול צלול ובהיר: "יום השישי! ויכולו השמים והארץ..." המבטים הופנו לעבר הקול בהפתעה.

התברר כי החסיד הישיש רבי אברהם שטרנהארץ, נין ונכד למוהרנ"ת מברסלב ז"ע, לא איבד את צלילות וישוב דעתו גם בתוככי המהומה הגדולה. הוא הוציא מכיסו שתי לחמניות יבשות שזוגתו של ר' משה בורשטין הספיקה להעביר אליו לפני הגירוש, ושלף מבין חפציו בקבוקון יין שהכין מצימוקים בעוד מועד.

רבי אברהם ראה חורבן ושריפה וחווה גירוש, הוא שרוי בגלות אולם שבת עתה ואת השבת איש לא יוכל לקחת ממנו. הוא נעמד על רגליו העייפות, החזיק בידו את יין הצימוקים וקידש בקול נעימה, שהפתיעה וריגשה את כל הנוכחים, והפיחה בהם באחת אמונה וביטחון.

אישיותו המיוחדת התגלתה במלוא הדרה לעיני מגורשי העיר העתיקה. בעוד הם עסוקים כולם בכאב הגירוש וטלטלות הדרך, רבי אברהם נהג בשיקול דעת למעלה מדרך הטבע, הוא זכר להכין צידה לשבת, הניח את נאקת השעה ממנו והלאה וגם בעת הזו כיבד את קדושת היום. ישוב הדעת המופלא שלו באותה שעה עורר הערצה רבה בלבו הרב מינצברג שנכח לצדו באותו ליל שבת, וברבות הימים סיפר על כך בהשתאות והתפעלות שלא התפוגגו שנים רבות לאחר מכן.

מקור: 'ביסופים' - תולדות הרה"ח ר' משה בורשטין זצ"ל, חלק ב')

הלילה דמע. ירח וכוכבים ליוו את המגורשים מהעיר העתיקה. כארבע מאות זקנים, נשים וטף, נדחקו במורד הר ציון מאובקים, כאובים ומושפלים. ביתם חרב, רכושם נבזז, חומת ירושלים נושפת מאחורי גבם ושער ציון חתום.

לאחר ימים ארוכים של קרבות עקובים מדם והפגזות קשות מצד הירדנים על הרובע היהודי, ביום שישי, י"ט אייר תש"ח, יצאו הרב ישראל זאב מינצברג והרב בניציון

צלילות בתוככי המהומה רבי אברהם שטרנהארץ נין ונכד למוהרנ"ת ז"ע (אוסף ברג)

חזן עם דגל לבן לאות כניעה. בצעד זה הצילו את חייהם של אלפיים יהודים שעדיין שהו בעיר העתיקה. הגברים נלקחו לשבי בעבר הירדן, ואילו הזקנים, הנשים והילדים הועלו למכוניות משוריינות שהמתינו להם למרגלות הר ציון כדי למלטם למקום מבטחים. הרב חזן והרב מינצברג התיירו להם לנסוע לעיר החדשה בכלי רכב, מטעמי פיקוח נפש, כיון שהחייילים הערבים ידו בכל מי שנחמד בעיניהם והליכה רגלית היתה הסתכנות ממשית.

המגורשים לא נשאלו להיכן רצונם להגיע ולא ידעו לאן מובילים אותם. המכוניות הותנעו והתרחקו במהירות מהר-ציון וכשעה לאחר צאת הכוכבים מצאו את עצמם פליטי העיר העתיקה בקטמון, שכונה שערבים עשיים התגוררו בה עד לאחרונה והם ברחו ממנה כשבוועיים קודם לכן.

ליל שבת. אור לכו באייר תש"ח. המגורשים יורדים תשושים מהמכוניות, מתפזרים בשכונה ופולשים לבתים שנטשו על ידי הערבים. מבני הפאר המרווחים לא הצליחו לפוגג את עלבון הגירוש בלב הפליטים ולשכנעם להפוך לבעלים על הרכוש המופקר. הם היו עדיין תחת רושם המילוט והגלות וחשו צורך מידי להיות מוגנים. הם הצטופפו יחד כשלוש או ארבע משפחות

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ל"ו מאמר א'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי וכו' (תהלים כ"ז):

לאכול את בשרי

פשוטו הפסוק הוא שדוד המלך אומר שיש הרבה שונאים ולוחמים שרוצים לאכול את בשרו, אבל השי"ת עוזרו שהמה כשלו ונפלו ואינם מצליחים לאכול את בשרו, ורבינו מפרש את הפסוק [בסוף המאמר] שכדי להכניע את הגשמיות והתאוות שהוא בחינת "בשרי", צריך להמשיך את ה"מרעים" שהם המוחזין, שהם בחינת תרין רעין דלא מתפרשין, וע"י שממשיכים את בחינת המרעים האלו, ע"י נאכל ונכנע הגשמיות שהוא בחינת בשרי. כי זהו עיקר העצה להינצל מכל התאוות, ע"י שמקבלים מוחזין מהצדיק, שזהו בחינת "נשמתין חדתיך" שמקבלים מהצדיק, דהיינו שכל חדש והארה חדשה של פנים של תורה שע"י יכולים למצוא עצה בכל מצב ובכל מדרגה איך להתקרב שם להשי"ת, וכפי שמתבאר והולך בהמשך המאמר

[א] וְזֶהוּ כָּלֵל, כִּי כָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הוּא מְשַׁרְשׁ בְּשָׂבָעִים נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב. וְשָׂבָעִים נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב, מְשַׁרְשִׁים בְּשָׂבָעִים פְּנִים שֶׁל תּוֹרָה. וְזֶה לְעֵמֶת זֶה עֵשָׂה הָאֱלֹקִים, שֶׁנִּגְדָּד שְׂבָעִים נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב, הֵם שְׂבָעִים לְשׁוֹן. שֶׁכָּל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן יֵשׁ לָהּ מִדָּה רְעָה בְּפָנֵי עֲצָמוֹהּ, מִה שְׂאִין בְּהַבְרָתָהּ. וּמְחַמֵּת הַמִּדּוֹת הָאֵלוּ הֵם מִרְחֻקִים מִשְׂבָּעִים פְּנִים שֶׁל תּוֹרָה. וְכִשְׂהֶנְפֵּשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב בָּאָה בְּגִלּוֹת תַּחַת יַד שְׂבָעִים לְשׁוֹנוֹת, הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם הָרָעִים. אֲזִי הֵיא רְאֵמַת שְׂבָעִים קְלִיִן, בִּיּוֹלָדֵת שְׂקָדָם הַקְּדָה הֵיא צוֹעֵקֶת שְׂבָעִין קְלִיִן (זהו פניחם ומ"ט). כִּנְגַד שְׂבָעִין תְּבִיִן שְׂבָעִין מוֹדוֹר "עֵנָה", שֶׁבְּלֹא זֶה אִי אֶפְשָׁר לָהּ לִילָד:

וְזֶהוּ כָּלֵל שֶׁכָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֶם שֵׁשׁ לָהּ הַתְּגַלּוֹת בְּתוֹרָה וּבַעֲבוּרָהּ, אֲזִי מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ, בְּגִלּוֹת שֶׁל שְׂבָעִים לְשׁוֹן, הֵינּוּ בְּתַאֲוֹתֵיהֶן. וְכִשְׂהֵיא בָּאָה בְּמִדּוֹתֵיהֶן בְּגִלּוֹת, אֲזִי הֵיא רְאֵמַת שְׂבָעִין קְלִיִן. כִּי הַתְּגַלּוֹת הֵיא בְּחִינַת קְדָה, כִּי קֹדֶם הַתְּגַלּוֹת שֶׁל תּוֹרָה, אֲזִי הֵיא בְּחִינַת עֲבוּר. שֶׁהַתּוֹרָה הֵיא נֶעְלָם מִקִּמּוֹ, בְּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֶאכָה. בְּבְחִינַת (דָּרִים ל"א): "וְאֵלֶיךָ הִסְתַּר אֶסְתִּיר", הֵינּוּ בְּגִלּוֹת בְּמִדּוֹת הָרָעוֹת שֶׁל שְׂבָעִים לְשׁוֹן. כִּי הַקְּלִפָּה קֹדְמָה לְפָרִי, וְכִי שְׂרׁוּצָה לְאָכֵל הַפְּרִי, צְרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֹּדֶם הַקְּלִפָּה. לְכֵן קֹדֶם הַתְּגַלּוֹת, מְכַרְח הַנֶּפֶשׁ לְבּוֹא בְּגִלּוֹת, הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם, כִּדִּי לְשַׁבֵּר, וְלְבּוֹא אַחַר כֵּךְ לַהַתְּגַלּוֹת:

שבעים נפש וכנגדן שבעים לשון

רבינו אומר שזהו ככלל, היינו שכולל את כל עבודת האדם בעולם, לידע שכל נפש מישראל מושרש בשבעים פנים של תורה, וזה לעומת זה יש שבעים לשון, וכל אחד מישראל בכל פעם קודם שזוכה להתגלות בתורה ועבודה, מוכרח לעבור נסיון וצירוף בגלות המדות והתאוות של השבעים לשון, שהוא בחינת קליפה הקודמת לפרי, ורק ע"י שזוכה לשבר את הקליפה הזו, ע"י יוכל לזכות לפרי.

כי יש שבעים פנים לתורה, וכנגד זה שבעים לשון, שהם כנגד שבע המידות דקדושה, חסד גבורה תפארת ושאר המדות, וכנגדם יש שבע מידות שנפלו, היינו אהבות נפולות, ויראות נפולות, וכן בהתפעלות שהיא תפארת, ועל דרך זה שאר המדות, וכל אחד מהמידות כלולה מעשה, כי כמה וכמה סוגי אהבות, וכמה וכמה סוגי יראות, וכמה וכמה סוגי התפעלות ועל דרך זה בשאר המידות, ולכן המידות בפרטות מתחלקים לשבעים, שזה בחינת שבעים נפש של בית יעקב, ולעומת זאת בקליפה הוא בחינת השבעים לשון.

האבות ו"ב שבטים

ובאמת חלוקה זו של שבעים היא המשך והתפרטות של האבות ו"ב שבטי קה, כי האבות הקדושים אברהם יצחק יעקב הם בחינת חסד גבורה

לחידודא

לעיוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת:
"אספר לכם מה שראיתי, ותספרו לבניכם" על מה נאמר??
מעשה נורא שמובא בשלמותו בחיי מוהר"ן פ"ג, שהיה אחד שובב על הארץ וסביבו היו יושבים בעיגול וכו' עיין שם.

אפילו אם נפל בכל פעם למה שנפל רחמנא לצלן, אך-על-פי-כן אל יסתפל על זה כלל, וישפח כל זה.

למה? יהלום

הזוכה: טל בן אריה רמת גן

לכבוד מערכת עלה לתרופה

רבינו אומר שאותו אחד שישאל היכן אלוקין, שלא יודע שבמקומו הקב"ה נמצא, הרי הוא ככופר בעיקר,

ניתן לחשוב, מה עשה? ומה רב עונו? הרי יודע שיש ה' כמוכח בסוף המאמר שכ"א יודע שיש אלוקים בכלל, רק אינו יודע שגם במקומו נמצא ה'.

את התשובה אנו מוצאים בפרשה הקודמת, התורה מספרת על אנשים ששאלו 'היכן על משה, ומשלא ידעו מה היה לו, פקרו ואמרו אלא אלוהך ישראל על עגל בן יומו, וזאת על אף שראו את ה' בעיניהם במתן תורה ועל הים, אך בגלל שחשבו שרחוק מהם עתה בגלל פטירתו המדומה של משה נציגו של הקב"ה בעולם לכן פרקו עול,

ובעומק יותר, האדם כוסף כל חייו לחיבור וקשר, רבינו מכנה את זה בשם 'אהבה'.

וכשהאדם לא זוכה לחוות את

אהבת ה', לא יעזרו לו אף הוכחות שיש בורא עולם, מאחר ומרגיש רחוק, ולכן ל"ע עושה לו עגל זה שיוכל לראות אותו ולהרגיש איתו חיבור ומשם באים כל התאוות והיצרים הרעים בכל אדם,

והתיקון לכל זה, התורה מספרת שזה המשכן, 'ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם' שהאדם ידע ויחזה היאך השכינה נמצאת בקרבנו, ואיך הקב"ה חפץ במעשיו, ובנדבות ליבו שנדב לבנין המשכן ובכך מגלה את אהבתו לכל בעל נחושת או עור תחש.

וכן אנו בגלות לא בטלה עבודת המשכן וכל מי שחס על חייו צריך לבנות לעצמו את המשכן הפרטי בלבו

והכלל שצריך האדם לחזק ידיעתו בזה שה' אוהב אותו וקרוב אליו, גם אם חטא בעגל ודומיו, ויידע שכל כפיית היצר ומעשה טוב שעושה לכבוד ה'

הרי זה נדבת לב לבנין המשכן שבלבו, ויזכיר את עצמו תמיד, שלקב"ה נחת רוח נפלאה מקרבנותיו, וכל תנועה שלו בסוד מרע ועשה טוב הרי זה עוד נדבך למקום שבו תשרה האהבה של הקב"ה ליהודי,

וצריך לדעת שאם האדם לא יכוון את ליבו בכוונה זו, שבכל חייו יהיה 'חפץ חיים' חיים של אמונת וידיעת אהבת ה', יכול לקיים כל יום את כל התורה ולחוות עדיין ריחוק מהקדושה, ומלא בשאילת היכן אלוקי,

ולכן האדם צריך לכפות את ליבו בכל מה שעושה לידיעה שמלא כל הארץ כבודו, והוא אוהב אותי ובהרי בי להיות משכן לאהבתו, וממילא התענוג הכי גדול זה לדבוק בו, ואז כל עגלי הזהב למיניהם מאבדים את החן והאהבה המדומה והמטושפת שלהם.

נח שווארצבערג
פניה"ת ת"ז

תפארת, שהוא בחינת אהבה יראה והתפעלות, שזהו שורש כל המידות כי גם שאר המידות כלולים באלו השלשה שהם השרשים, וי"ב השבטים מובא שהם בחינת י"ב טבעי הנפש, כל אחד מכוון כנגד אחד מטבעי הנפש, כגון ראובן הוא כנגד ראייה שמעון הוא בחינת שמיעה, לוי הוא בחינת קבלת עול, יהודה הוא בחינת דיבור, ועל דרך זה כל השבטים הם בחינת טבעי הנפש, ובכל אחד מטבעי הנפש יש את המידות האלו שהם אהבה יראה והתפעלות שכלולים בהם שאר המידות, עד שהם מתחלקים לכל האופנים של המידות שמתעוררים בכל טבעי הנפש, ובחלוקה כללית לפי המידות שהם מתחלקים לוי יש כאן בחינת שבעים נפש וכנגדם שבעים לשון, [והם שני סוגי חלוקות שבשורש הוא עניין אחד].

פנים של תורה

יש פנים מיוחדות של תורה לכל מידה ומידה, כי פנים של תורה היינו התגלות שמאיר לו התורה במקומו, בבחינת הארת פנים שמאיר לו הדרך של התורה ומבין מתוך התורה עצה ודרך איך להתנהג באופן שיוכל להיות קרוב להשי"ת, ויש בזה שבעים פנים של תורה כי אין העצה שזה לכל אדם בכל עת, לפעמים צריך בעיקר להתחזק בכל נקודה טובה ובכל חוט השערה שמנתק עצמו מרע לטוב, ולהשתדל לקיים את ההלכה בשלימות בכל עניין ועניין, ולשמוח בזה מאוד, ולפעמים צריך להתעורר מאוד ולקדש עצמו בכל דבר גשמי לעשותו בקדושה כראוי ומתוך אמונה כראוי.

והאדם עלול לטעות בזה מאוד אם אינו מחפש באמת את הפנים של התורה, דהיינו את ההוראה והעצה של התורה למצב הזה, כי עלול ליפול לייאוש ועצבות מכל מה שעובר עליו, גם כשבאמת לפי מצבו ועניינו לא נדרש ממנו יותר מזה, ועיקר מה שנדרש ממנו הוא דייקא להתחזק מאוד בשמחה ובאמונה בקרבת ה' במקומו ומדרגתו, ומאיך לפעמים אדם כן מסוגל לעלות יותר ויותר במדרגות הקדושה האמיתית כראוי, והוא מתעצל בזה, או שמתייאש מחמת שאינו יודע את הדרך והעצה הנכונה בזה, כי אינו יודע מהו הפנים של התורה שבמדרגתו ומצבו שע"י"ז יוכל לעלות ולהתקדש כראוי, ולכן צריך תמיד לחפש את הפנים דקדושה שמאיר בכל זמן ובכל מדרגה, כי יש הרבה פנים לתורה והקדושה, שע"י"ז יכול להאיר לו בכל פעם ההארה שמתאימה למדרגתו שהוא בה עכשיו.

לידע שורש נשמותינו

וההתחלה היא לדעת את שורש הנשמה, שיש לנו שליחות בעולם, כי כל אחד מישראל הוא המשך של האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב, וי"ב שבטי קה, ולא להתייאש ולפול מחמת שרואה שמתגברים עליו תאוות ונסיונות ובלבולים, אלא לדעת שבאמת כל זה הוא מהשבעים לשון ואינו שייך כלל וכלל לאיש הישראלי, וכל מה שמבלבל אותו הוא רק מחמת שמוכרח לעבור את הקליפה הקודמת לפרי כדי לזכות אל הפרי, אבל אין לזה כלל שייכות אליו.

ראמת שבעין קלין

ומבואר בלשון רבינו שכשהנפש באה בגלות בתוך מדותיהן ותאוותיהן אזי היא ראמת שבעין קלין, ולא אמר רבינו ש"צריך" לצעוק שבעין קלין, אלא שזהו "המציאות", שהנפש צועקת שבעין קלין, כי זהו עצם הטבע הנפש הישראלית לצעוק להשי"ת בעת שמתגברים עליה התאוות, ועיקר הזהירות היא שצריך להיזהר לא ליפול לייאוש, ולזכור תמיד שאנו המשך של האבות ושבטי קה ומושרשים בשבעים נפש של בית יעקב ולידע בבירור שכל ההתגברות הזאת הוא בירור שמוכרחים לעבור את הקליפה הקודמת לפרי כדי לזכות אל הפרי, וכשידע כל זאת, יתחזק ולא יתייאש, ואז הנפש מעצם טבעה תצעק שבעין קלין עד שיזכה להתגלות הנשמתין חדתיך, ואז יתגלה לו הפנים של תורה שע"י"ז יוכל למצוא עצה במקומו ומדרגתו איך להתקרב להשי"ת באמת.

תורה ל"ג [ט"ז]

טעם גן עדן

להתאחד ולאחד הבריאה על ידי המצוות

כגון, שלומדים ומתפללים עם הפה והעיניים והאזניים, וכן מצוות השייכים לאכילה, ממונות וכדומה, כי כל השולחן ערוך הם מצוות של עולם הגשמי איך לקרבו להשם יתברך.

ובכלליות כל המצוות דומות למצוות תפילין, שכל מהותו הוא בית ורצועות של עור דייקא - לא של כסף זהב, ועל ידי העור בהמה הזה להמשיך את כל המוחין המגלים מציאות ה'. וכאשר אדם לובש תפילין, או מקיים מצווה עם ההבנה הזו שבמצווה זו מתגלה האהבה של ה' אלינו, בזה הוא מתאחד ועושה שלום עם השם יתברך. לא רק שלום של האדם עם הבורא, אלא גם שלום נפלא שמאחד את אותו חלק הגשמי של הבריאה שהוא כעת מקדשו על ידי מצווה זו שמקיים כעת עם השי"ת.

וזהו כל תכלית תורת הצדיקים לגלות לנו הדביקות המופלאה הזו, איך מתלבש בתוך כלים, ימים ומידות של המצוות. שזהו החידוש הגדול של הספר 'ליקוטי הלכות' שהלביש השגות אלקות מופלאות ביותר, גילוי של דביקות ואהבת ה' דייקא בתוך לימודים של הלכות השולחן ערוך.

א] העבודה שלנו הוא למצוא את האהבה של ה' המסתתרת בתוך המצוות, כי כל מצווה היא צמצום של אהבת ה' אותנו, לקרבנו דרך מצווה זו.

ואפשר לקיים מצוות באהבת ה' בפשטות, כפי המקובל בעולם, לאהוב את ה' שברא אותנו, ומסיבה זו לקיים מצוות. שזהו פשטות הדרך בו מקיימים תורת הנגלה, אשר שם השם יתברך מצווה אותנו איך לקיים רצונו ולעבדו ולהתקרב אליו על ידי כל מצווה ומצווה.

ב] אך יש תורת הנסתר, שהוא תורת הצדיקים המגלים לנו אהבה אחרת לגמרי שיש בתוך המצוות, אהבה שהיה לעם ישראל לאביהם שבשמיים עוד לפני שבאו לעולם, כאשר היינו כביכול בחינה אחת למעלה, שאותה אהבה מתלבשת בתוך המצוות ויכולים להתגלות גם בעת עשיית כל מצוה ומצווה, שזהו ענין הדביקות במצוות שמתגלה בבית מדרשם של הצדיקים. שאז אנו מקיימים את המצוות באופן שעושים שלום בינינו לבין השם יתברך, מתאחדים באחדות גמורה.

ג] והנה כל המצוות הם מצוות של עשייה בעולם הגשמי, שעושים עם הגוף הגשמי,

אתה בחרתנו מכל העמים

הוא שרוי, וביאוש חזק יותר. נקודה זו באה ללמדנו יציאת מצרים, בה נמשך אור ממקום גבוה כ"כ עד כי אף מלאכים ושרפים אינם יכולים להשיג את זאת, משם נמשך שפע זה למי שות ולהוציא את בני"מ מצרים, עד כי אחר חמשים יום זכו לקבלת התורה וחיבור גדול כ"כ עם השי"ת, בבחי' "אני לדודי ודודי לי".

וכן מצינו ביציאת מצרים, שהמופת הראשון אותו הראה משה רבינו לעיני ישראל הוא בהכניסו ידו אל חיקו והנה היא מצורעת כשלג, ובהשיבו ידו שנית אל חיקו והנה שבה כבשור.

ויש לרמז בדרך זו, כי במופת זה הראם משה רבינו את המצב בו הם מונחים, כי הלא צרעת היא חמור רה שבטומאות עד כי חשוב כמת, וכדאיתא בזוה"ק (תזריע מט:): שהיא 'סגירו דנהורא עילאה', כי אין לו חיות בחייו, אין לו חיות בדבקות בהשי"ת, וכמאמר הפסוק "טמא טמא יקרא", ובכל זאת מיד כשהשיב משה רבינו את ידו אל חיקו, והנה שבה כבשור, כלומר, בבת אחת נטהרת נשמתו בתכלית, עד אשר זוכה לגוף קדוש מגן עדן (כדאיתא בלק"מ ח"ב תו' פ"ג על זה הפסוק, עיי"ש).

וכן במופת שאחריו בהראותו להם איך מטהו שהפך לנחש, יש לרמז את גודל כח הטומאה שנאחז בהם עד שנעשה כנחש הקדמוני ממש רח"ל, והנה הופך בבת אחת למטה האלקים. יזכנו השי"ת להתקרב אליו בתכלית דלא נתנשי מינך לא נתנשי מינך לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי, אכ"ר.

פעמים רבות נצטוונו בתורה הק' לספר ביציאת מצרים, מה שלא נאמר בנסים אחרים ואף לא על בריאת העולם, עד כי כל המועדים כולם ואף שבת קודש אינם אלא זכר ליציאת מצרים, ולכאורה הוא פלא, מה נשתנה נס זה מכל הנסים כולם אשר לא נצטוונו לזכרם כל כך, עד כי אפילו במתן תורה בו נגלה השי"ת על הר סיני בגילוי נורא הודיעם "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", ולא פתח בבריאת העולם וכדו'.

אכן איתא בראשונים כי חיוב סיפור יציאת מצרים הוא כדי לחקוק בלבנו כי בכח השי"ת להוציא לאדם אף אם מונח בשאלו תחתיות ומתחתיות, כאותו נס בו היו בני ישראל שרויים בעמקי ערות הארץ, מקום הגרוע שבארצות תבל, עד כי נראה היה כי לא יוכלו לצאת משם לעולם, ולא לחינם המשילו הכתוב לכור הברזל (דברים ד, כ), כי כור הברזל הרי הוא סגור וחתום בתכלית כדי שישמר חומו בתוכו, ונראה לו לאדם שהוא בתוך מיצר שכזה שאי אפשר לו לצאת מתוכו בשום אופן, כך דרכו של אדם שעור ברים עליו ירידות גדולות כל כך, וגם היצר שבקרבו מגדיל הירידה בפניו ומצייר את העתיד בציר שחור משחור, עד כי נראה לו בבירור גמור שאי אפשר לו לצאת מירידה זו, ואם בתחילה הרי הוא מנסה כמה פעמים לצאת משם, הרי כי עד מהרה הוא מתייאש ממחשבתו הראשונה וחוזר לעמקי עמקים בהם

עומק הפרשה

תבנה את המשכן בעת חורבנו

אלה פקודי המשכן משפן העדת:

איתא במדרש (שמות רבה נא א) שבפסוק זה רמז שעתידי משכן זה להתמשכן על עוונותיהם של ישראל, לכאורה יש להבין למה נרמז חורבן זה דווקא כשהתורה מדברת מבני המשכן, אכן עומק הענין מתבאר בדברי רבינו שבפסוק זה נרמזו שני דרכים בבני המשכן, בנין המשכן בבנינו ובנין המשכן בעת חורבנו.

בנין המשכן נעשה על ידי שלושים ותשע מלאכות, ובהם כלולות כל המלאכות שהאדם יוצא ובורא בהם איזה דבר בבריאה שכולם תולדות לשלושים ותשע מלאכות אלו (כמובא בשבת מט: ובמפרשים שם).

ועומק הענין מבורא בכתיב האר"ל (שער המצוות בהר ועוד) שהסיבה שהאדם צריך לעסוק במלאכות אלו היא כי בכל חלק בעולם מעורבים נצוצות קדושה, ועל כן צריך האדם לעסוק בל"ט מלאכות לבררם ולתקנם, ואפילו כל ענייני העולם הזה השפלים וכו' אינם מתבררים אלא אחר כמה תיקונין ומלאכות, ולכן אין לך מלאכה בכל מלאכות שבעולם הזה שאין בה מצוה מעשית, כגון אם בא לחרוש מקיים מצות 'לא תחרוש בשור ובחמור' וכו' (דברים כב ז), בא לזרוע מקיים מצות 'לא תזרע כרמך כלאים' (שם ט), וכן כיוצא בכל המלאכות כולם, בסוד (משל ג ו) 'בכל דרכיך דעה'. וכל זה היה כדי לברר אותם המלכים ע"י מלאכות וכח מצוות מעשיות שיש באלו הדברים, ועל

ידי כך מתבררים, בירורים אלו שצריך האדם לברר בימות החול הם ל"ט מלאכות המשכן, שעל ידם הוא בונה את השכינה הק', כל אחד לפי חלקו בעבודה זו. ואכן כשהאדם זוכה, הוא עוסק במלאכות אלו בקדושה ובטהרת הלב, זוכר שה' עמו ואצלו גם בשעת עשיית המשא ומתן, ועי"ז מתעורר להאמין בהשי"ת בשעת עשיית המשא ומתן, ויודע שהכל מאיתו יתברך לבד, ועי"ז מקדש את הל"ט מלאכות בקדושת שבת ובקדושת מלאכת המשכן, וכמו שמתבאר בליקוטי תפילות (תפילה יא) שכשזוכה לעשות ל"ט מלאכות בקדושה, עוסק בהם באמת ואמונה בלי טרדא ובלבול הדעת, יודע ומאמין שהכל מהשי"ת עושה תורתו קבע ומלאכתו עראי.

אבל פעמים שהאדם נופל ויורד למקום של חורבן המשכן, המלאכה נדמית לו כרחוקה מאד מהשי"ת, הוא לא זוכה לדבק את מחשבתו בנצוצות הקדושה המתבררים במעשינו, אכן גם אז כל זמן שהוא עוסק במשאו ומתנו כדיני התורה, הוא מברר את נצוצי הקדושה, ובונה מהם משכן בחורבנו, באותה שעה עליו להתחזק באמונת אומן ולא ללכת אחריו הסתות היצר המכחיש לפניו את מהלך זה, אלא להתחזק בכח הצדיקים המתקנים את תיקוני השכינה על ידי כל מעשה שהוא עושה, עד שתתעלה השכינה מעלה מעלה. (ע"פ ליקו"מ יא וליקו"ה שבת ג).

לשים לב לנקודת המולד...

מצוות קידוש החודש הוא דבר פלא, השי"ת מצווה אותנו לקבוע את החודש על פי עדי ראייה דייקא, המעידים שראו את נקודת המולד של הלבנה. ואז הבית דין צריך לומר 'מקודש מקודש' והחודש מתקדש.

כל המועדים של כל עם ישראל, יחד עם כל האורות המושפעים באותם חגים, נקבעים על פי אותם עדי ראייה פשוטים ששמו לב לנקודת המולד, ועל פי בית דין המאשר את דבריהם ואומר 'מקודש מקודש'.

והדבר פלא על מה ולמה צריך דווקא את נקודת המולד בשביל לקבוע החודש, למה אי אפשר להמתין עוד מעט אז יראו את החודש ברור, ועל פי זה לקבוע תאריכים.

אך התורה מלמדת אותנו, שעם ישראל תלויים דייקא בנקודת החידוש. שהרי ההבדל במצב הלבנה רגע לפני המולד ורגע לאחר המולד הוא חילוק קטן ביותר, וכאשר יהודי שם לב לחילוק הזה, שעד עכשו היה הלבנה במציאות של ירידה, ועכשו השתנה המציאות שלו למציאות של עלייה, אף שכמעט ואינו ניכר, בזה תלוי כל החודש, וכל המועדים הנפלאים של עם ישראל.

הנחת רוח של השי"ת מעם ישראל הוא דייקא נקודת ההתחדשות בו נער מחליט להפוך את התנועה שלו מתנועה של ירידה לתנועה של עלייה. ואף שהוא תנועה קלה ביותר, שעדיין אין ניכר רישומו כלל, תפקידו לחפש תמיד את נקודת המולד, לא לחכות שיבוא למצב שכולם רואים זאת.

החידוש שיש בשינוי תנועת הלבנה ממציאות של כלום, למציאות של הולדה קטנה, הוא הרבה הרבה יותר מהחילוק של ב' לחודש לט"ו לחודש, אף שמצד המראה החיצוני רואים הבדל גדול יותר מב' לט"ו, אז הלבנה היתה קטנה מאוד, ואילו בט"ו לחודש הלבנה במילואה, אך החילוק מ'כלום' ל'משהו', הוא הרבה יותר מאשר 'קצת' ל'הרבה', כי לפני כן לא היה כלום, ועתה נולד 'משהו'.

ועל כך מצווה אותנו התורה לחפש ולבקש את נקודת המשהו, ובאותו הרגע שמאן דהוא ראה את נקודת החילוק בו הנער התחיל תנועה של 'משהו' לכיוון של עלייה, יש לתוספת ולתעודה, ולזעוק 'מקודש מקודש' - לעשות מציאות גדול מזה. ולעשות סימנים על ההרים לספר לכל עם ישראל, שהנה נתקדש החודש. כל קביעות המועדים והארתם מושפעים מאותה נקודת המולד ומהרעש הגדול שעושים סביב לאותה נקודה.

אין לך נער בעולם שאינו רוצה להשתנות לטובה. אלא שנבהל מהשינוי הגדול המצפים ממנו, ואומר לעצמו, עד שישומו לב שבאמת נעשה בי שינוי, יקח הרבה זמן, שאולי אזכה שיראו את השינוי, והתואר שלי יתהפך לבחור טוב, מתמיד, בעל מידות, עובד ה' וכו', וכך אינו מנסה אפילו להתחיל.

ועל כן צריך להשרות 'בטחון' גדול לבנים והתלמידים, דעו לכם: שמים לב לכל שינוי של כל אחד, כל תנועה קלה לטובה מאוד מאוד משמח אותנו, ויקר בעינינו יותר מסתם עלייה.

למעשה: עם ישראל נמשלים ללבנה, וכמו שכל קידוש החודש נקבע על פי שני יהודים ששמו לב למולד הלבנה, שאז בית דין מכריזים מקודש מקודש, כך כל הארת הנער והתלמיד הוא כפי ששמים לב לשינוי קטן שחל בו, שאנו מכריזים ואומרים עליו 'מקודש מקודש', ועושים רעש גדול נקודת המולד' שחל בו.

אגרת ל'טירחא דפסחא'

הנה אנו עומדים בעיצומם של ההכנות לפסח, ובוודאי שאין זה קל, ופעמים שיש לחץ ואולי גם כעס ודאגה וכו'. אך על כל דבר בחיים אפשר להסתכל בכמה אופנים. אפשר להסתכל בשטחיות על המציאות ואז הוא באמת יכול להיראות קשה ומייגע. אך מידת איש הישראלי הוא להשתדל להסתכל בפנימיות. ובאופן הזה אפשר לבוא לשמחה גדולה מאוד ולהנות הנאה מרובה דווקא מההכנות לפסח.

כי יש הרבה סודות בכל דבר בעולם, ובכל פעולה של יהודי. ובוודאי שנעשים תיקונים נוראים ונפלאים למעלה מיהודים שטורחים לנקות את הבית ולצאת לסיודים לכבוד החג. שהרי כל ההכנות, והעיסוקים והתרוצצויות, בעצם נובעים מכיסופים והשתוקקות של עם ישראל להתקרב להשי"ת ולצאת ממצרים בחג הפסח. כולם עוסקים במצוות ביעור חמץ, לא סתם נקיונות לשם נקיין הבית, כי אז היו בוחרים תאריך אחר בשנה. אז נכון שאולי לפעמים שוכחים את המטרה ומנקים מה שלא צריך לנקות, ונלחצים ומלחיצים במקום שלא היה ראוי

להלחץ, אבל המטרה הפנימית משותפת לכולם, להתקרב להשי"ת ולהיות נכונים לחג, כמה חן ויופי יש בזה, כמה נחת רוח יש מזה למעלה.

כמה נחת רוח יש להשי"ת מעם ישראל בשבועות אלו, כמה גזירות נמתקות בימים אלו כאשר עם ישראל טורח כל כך לכבוד השי"ת, ומתכוון לכבוד הלילה בו השי"ת בעצמו עתיד להתגלות - הוא ולא שליח. "כי ישראל עם קדוש הם וחכמים וקשה להטעותם" (שיחות הר"ן קכ"ה) הם יודעים במה והיכן להשקיע, ואיזה דבר יגלה את החן וחשיבות שלהם אצל השי"ת, ויגרום לו נחת רוח.

בצורת הסתכלות שכזו, אפשר להפוך את כל שעות העבודה לשעות נעימות, לעורר כיסופים לחג הפסח, הנה קרב ובא החג, לומר בפה מלא תוך כדי הנקיין "אני מנקה לכבוד ה', לכבוד פסח, לשם יחוד קוב"ה ושכינתה וכו'".

אד"ל בתו של הבעש"ט היתה מרימה את העיניים בעת שהיתה מטאטה את הבית, ואומרת: רבש"ע איך אפשר לעשות לך עוד נחת רוח!?

◆ משלמים את המהפכה - ומכפילים את האור! בימים אלו הולך ונשלם הקמפיין העצום, בו מאות מאוהדי הגליון הקדוש הזה - מזכים את חבריהם ומשפחתם בשותפות אמיצה במפעל האדיר הזה, מפעל קודש אשר זה י"ד שנים ברציפות מגייש את אורו ודעתו של רבינו הק' זיע"א בכלים מפוארים, איכותיים ומעשיים, בשפה השווה לכל נפש, ובמבחר מדורים לכל גיל ורמה.

◆ כלל מבקשי ה' השותים בצמא את דבר ה' המובא עלי גליון, נקראים בזאת להטות כתף ולהירתם גם הם למערכה קדושה זו, לתרום ולהתרים כפי יכולתם, ולהביא את האור לכל בית! גיבורי החייל המועוניינים ליטול יעד להתרמה, יפנו למנהל הקמפיין הר"ר יצחק רייזר הי"ו, 0556727336, ובעז"ה יקבלו את כל הכלים המתאימים.

◆ ניתן לתרום בכל אחד מהדרכים הבאים: בכרטיס אשראי במס' *5967. | בעמדות נדרים פלוס | במזומן ובהוראת קבע - בתאום עם מנהל הקמפיין במס' הנ"ל. | בהעברה בנקאית ל בנק הפועלים, סניף 692 חשבון 679669 ע"ש מכון 'עלה לתרופה'.

◆ ומכאן אנו פונים לכל יהודי שאישו של רבינו הק' בוערת בקרבו, ורוצה יחד להאיר את העולם: קח לך בית כנסת!! בסך של 50 ₪ לחודש הנך לוקח על עצמך בית הכנסת שלם של עשרות משפחות שירוו את צמאונם בימי ה'נחל נובע' בזכותך! דורות של יהודים יודו לך!!

◆ לקחת על עצמך בית הכנסת? שליח מיוחד של 'עלה לתרופה' יערוך פדיון נפש בציון רבינו הק' באומן, בעת רצון של חצות לילה, ויעתיך עבורך ובעבור בני משפחתך לישועה ברוחניות ובגשמיות! אח יקר - הצטרף גם אתה!

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למוניטין בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערות וסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

הלכה פסוקה

מאת הרב הג"ר שמעון אנשין שליט"א | מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הכנת הבית לפסח (א)

לפי מה שנתבאר במאמרנו הקודם, כל מקום שיתכן שיש שם חמץ צריך לנקות וגם לבדוק כדי בדיקת חמץ, אך אפשר לבדוק כבר מהיום! ובדיקות הנעשות לפני 'ליל י"ד ניסן' צריך לבדוק בלילה דווקא ואפשר לבדוק עם פנס. ארונות בשאר חדרי הבית (שלא במטבח!)
א. אם מאחסנים שם כלים או צרכי אכילה, חייבים לנקות ולבדוק שם.
ב. אף כאשר אין מאחסנים שם כלים או צרכי סעודה - יש לחשוש שמא היו צריכים לאיזה דבר בעת האוכל והשאירו שם חמץ, או התפורר ממנו איזה פירור. וביותר שייך הדבר בארון שיש שם 'מגבות', שהוא דבר הנצרך לפעמים בעת האוכל. או ארון של 'בגדי תינוקות', שמצוי שצריך להחליפם בעת האוכל. - ועל כן כל ארון צריך נקיין ובדיקה.
ג. אמנם אם מקפידים לנקות את הידים לפני שניגשים לארון, אין צורך לא נקיין ולא בדיקה.
ד. וכן אם צריך סולם או כסא על מנת להגיע לשם - נראה שאין צורך לנקות ולבדוק.
ה. אבל בבית שיש בו ילדים, אזי עד היכן שידים מוגעת לשם, נחשב למקום שמכניסים בהם חמץ, וחייב נקיין ובדיקה. וכל שכן ארון שיש בו משחקים לילדים, שבוודאי נחשב כמקום שמכניסים בהם חמץ.
א. ארון המיועד לבגדים מלוכלכים
א. צריך לנקותו היטב וגם חייב בבדיקה. שהרי מניחים שם בגדים עם חמץ, וגם מצוי להשתמש עמו בעת האכילה.
ב. ולאחר הניקוי והבדיקה, יש להזהר שלא להניח שם שוב בגדים מלוכלכים. ואם מוכרחים להניחם שם, יניחו אותם רק כשהם בתוך שקית ניילון. ואם לא נהרוזו בזה, אזי אם היה לפני ליל י"ד, יבדקו אותו שוב בליל י"ד. ואם הניחו בליל י"ד על מנת לכבסם למחרת, אזי לאחר שיוציאו אותם משם, יש לעיין היטב אם נשאר שם חמץ.
ג. אם מניחים את הבגדים בכלי ולא בארון, יש להפוך אותו ולנערו, ודי בכך ואין צורך בבדיקה.
למעשה מה צריך לעשות עם ארונות כאלו שאמרנו שנחשבים כמקום שמכניסים בהם חמץ?

החיזוק השבועי

זֶה צִדְקָתָךְ צִדְקָה לְעוֹלָם, שִׁיחָהּ קִיַּים לְהַצְדִּיקָה לְעוֹלָם, זֶה זֹכֵינוּ עַל יְדֵי זְדוּתְךָ אֲמַת, עַל יְדֵי שְׁנוּתֵינוּ צִדְקָה לְחֵבֵר סְפָרִים וְלְהַאֲדִים לְעוֹלָם לְכָאֵר דְּבִרֵי הַתּוֹרָה שִׁיחָהּ הַכֵּל אֲמַת הַתּוֹרָה הַיְהִי וְתוֹרַתְךָ אֲמַת, עַל יְדֵי זֶה פִּדְאֵי צִדְקָתְךָ צִדְקָה לְעוֹלָם, כִּי זֹאת הַצְדִּיקָה קִיַּיִם לְעוֹלָם, כִּי עֵקֶר תִּקְוֹן הַצְדִּיקָה נִמְשָׁךְ עַל יְדֵי זֶה בְּיִתְרֵךְ
מִכֵּל שְׁכֵן כְּשֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶינִי צִדְקָה בְּשִׁבְלִי זֶה בְּעֵצְמוֹ כְּדִי לְהַדְפִּים סְפָרִים קְדוּשִׁים, שֶׁהַדְפַּסְתָּ סְפָרִים אֵלֶּי בְּעֵצְמוֹן הֵם בְּחֵינֵי לְקִיּוּחַ הַנְּפִשׁוֹת, שֶׁהֵם הָאוֹתֵנוּת וְהַמְשַׁכֵּת הַתּוֹרָה בְּנִל, שֶׁבּוֹדֵאֵי אֲשֶׁר חִלְקוֹן שְׂזָבָה לְזִבּוֹת אֵת הַרְבִּים לְהַאֲדִיר חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַקְדוּשִׁים לְכֵל יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי זֶה זֹכֵינוּ לְהַשְׁמִיחָה שְׁלָמָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ שִׁפְעֵי טוֹבָה וְיִבְרָכָה וְכָל טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל:

ליקוטי הלכות, קדושיין ג

יהלום

כי מי שמחזק עצמו להתחיל בכל פעם מחדש בודאי לא יפול לעולם אפילו אם יעבור עליו מה:
ליקוטי הלכות בשר והלב ד, א

כולנו נרתמים להכפלת האור
חיינו עכשיו *5967
מכפילים את ה'עלה לתרופה' לכל בית